

FIȘA DISCIPLINEI

Universitatea Academiei de Științe a Moldovei Facultatea Științe Socioumanistice			Denumirea cursului: Gramatica limbii române (sintaxă) Codul cursului în planul de studii: F.04.O.025				
Nivelul calificării ISCED: 6 Domeniul de formare profesională: 222 Limbi și literaturi Specialitatea: 222.1 Limba și literatura română și limba engleză			Catedra responsabilă de curs: Limbi și literaturi Titular/Responsabil de curs: Constantinovici Elena, dr. hab., prof. univ.				
Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
total	contact direct	studiu individual	curs	seminar	laborator		
120	60	60	30	30		E	4

Descriere succintă a corelării cursului cu programul de studii

Acest curs are menirea de a oferi studenților cunoștințe de bază privind structura sintactică a limbii române. Prin cursul pe care îl punem la dispoziția studenților noștri se va urmări aprofundarea cunoștințelor de sintaxă a limbii române, ceea ce reprezintă o premisă necesară în formarea unor abilități de comunicare corectă. Cursul este o continuare a cursului de morfologie, împreună cu care realizează o analiză a nivelului mai amplu al gramaticii limbii române. Obiectivul de bază al acestui curs este descrierea nivelului sintactic al limbii române, nivel a cărui caracteristică esențială o constituie funcționarea cuvintelor în unități comunicative superioare. Obiectul de studiu al sintaxei îl constituie unitățile de diferite ranguri (structural-sintactice și comunicative) delimitate în cadrul nivelului sintactic, elementele lor componente, raporturile stabilite între aceste unități și funcțiile cu care ele sunt utilizate în comunicare. Pentru a dezvolta abilitatea studenților de a se descurca în materie, este necesară o instruire orientată spre formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe generale:

- capacitatea de a comunica în scris și verbal, de a înțelege și a-i face pe alții să înțeleagă diferite mesaje în situații diverse;
- capacitatea de a urmări și a evalua argumentele și de a descoperi esența acestora;
- abilitatea de a utiliza și a manipula tehnologiile informaționale;
- capacitatea de a reflecta critic asupra obiectului și scopului învățării;
- capacitatea de a comunica constructiv în situații sociale diferite;
- capacitatea de a lucra în cadrul unei echipe;
- demonstrarea abilităților de analiză în luarea deciziilor în plan profesional.

Competențe specifice:

- generalizarea cunoștințelor din domeniul științelor socioumane;
- analiza și sinteza diverselor teorii și opinii în domeniul studiat;
- determinarea relațiilor interdisciplinare și evidențierea utilității lor;
- utilizarea metodelor de cercetare în domeniul gramaticii;
- comunicarea ideilor, problemelor și soluțiilor din domeniul științelor practicate atât într-un mediu specializat, cât și în unul nespecializat;
- formularea și argumentarea punctelor de vedere proprii.

Finalități de studii ale cursului:

- acumularea cunoștințelor din domeniul sintaxei limbii române și formarea abilităților de generalizare a acestora;
- dezvoltarea capacității de interpretare, memorare și analiză critică a informației din domeniul sintaxei limbii române;
- aplicarea metodelor de cercetare aferente disciplinei studiate;
- analiza comparativă a teoriilor, a conceptelor lingvistice tradiționale și moderne;
- formularea și argumentarea punctelor de vedere proprii în domeniul de competență profesională;
- comunicarea ideilor, problemelor și soluțiilor din domeniul sintaxei limbii române atât într-un mediu specializat, cât și în unul nespecializat;
- dezvoltarea gândirii critice și a competențelor de comunicare eficientă în limba română;
- demonstrarea capacității de analiză și sinteză;
- dezvoltarea abilităților de cercetare.

Condiții prerechizit

Pentru a audia cursul, studenții trebuie să acumuleze credite la disciplinele *Introducere în lingvistica generală*,

Teme de bază: 1. Obiectul de studiu al sintaxei. Raportul dintre morfologie și sintaxă. Sintaxa și logica. Unitățile de bază ale sintaxei. 2. Propoziția ca unitate fundamentală a sintaxei. Trăsăturile propoziției. Definițiile propoziției. 3. Îmbinarea de cuvinte/sintagma. Tipologia îmbinărilor de cuvinte. 4. Relațiile sintactice în propoziție. Tipurile de rapoarte sintactice între cuvinte în propoziție (acordul, recțiunea, aderarea). Greșeli de recțiune. Coordonarea și subordonarea. Redarea raporturilor sintactice (desinențe, cuvinte auxiliare, topică, intonație). 5. Clasificarea propozițiilor după structura gramaticală, după scopul cu care sunt folosite în comunicare, după aspectul lor pozitiv sau negativ și după afectivitate. Propoziție principală: Subiectul – parte principală de propoziție. Tipologia subiectului. Predicatul – parte principală de propoziție. Tipologia predicatului. 7. Părțile secundare de propoziție: Atributul și felurile acestuia. Apozitia și tipurile ei. Complemente circumstanțiale. Complementele circumstanțiale. 8. Părțile multiple ale propoziției. 9. Fraza. Clasificarea propozițiilor constitutive ale frazei. Relațiile sintactice în frază. Tipuri de fraze. 10. Părțile de propoziție și propozițiile subordonate.

Strategii de predare-învățare: prelegeri interactive, lucrări de laborator, proiecte, consultații.

Strategii de evaluare

Evaluarea este realizată prin diverse metode: prezentări, rapoarte, participări la discuții, portofolii etc. Nota finală se constituie din următoarele componente: rezultatul evaluării finale (40%), cel puțin 2 evaluări curente (40%), evaluarea calității lucrului individual al studentului (20%).

Bibliografie selectivă:

1. Avram M. Gramatica pentru toți, București, 1997.
2. Bărbuță I., Constantinovici E. Sintaxa limbii române, Chișinău, 2016.
3. Bărbuță I., Cicala A., Constantinovici E. et alii. Gramatica uzuală a limbii române, Chișinău, 2000.
4. Diaconescu I. Sintaxa limbii române, București, 1995.
5. Gramatica limbii române, Vol. 1. Morfologia. – București, 1963.
6. Gramatica limbii române. Vol. 2. Enunțul, București, 2005.
7. Gruiță G. Acordul în limba română, București, 1980.
8. Irimia D. Morfo-sintaxa verbului românesc, Iași, 1997.
9. Pană Dindelegan G. Sintaxa transformațională a grupului verbal în limba română, București, 1974.
10. Vasiliu. E., Golopenția Eretescu S. Sintaxa transformațională în limba română, București, 1980.
11. Ciobanu A. Probleme dificile de gramatică, Chișinău, 1969.
12. Trandafir Gh. Probleme controversate de gramatică a limbii române, Craiova, 1982.
13. Limba română. Structură și funcționare. /Coord.: G.Pană-Dindelegan, București, 2005.